

Työeläkelaitokset veroparatiisien tukijoina?

Suomalainen työeläkesijoittaminen ja
vastuullinen veronmaksu

Tiivistelmä Finnwatchin toukokuussa 2014 julkaistusta raportista *Eläkkeitä muiden maiden verorahoilla? Suomalainen työeläkesijoittaminen ja vastuullinen veronmaksu.*

Raporttia tai tätä tiivistelmää koskevissa kysymyksissä voi ottaa yhteyttä Attaciin tai Finnwatchiin.

Attac ry
attac@attac.fi
Hämeentie 48
00500 Helsinki
www.attac.fi

Finnwatch ry
info@finnwatch.org
Pääskylänrinne 7 B 62
00550 Helsinki
www.finnwatch.org

Lokakuu 2014.

Julkaisua varten on saatu ulkoasiainministeriön viestintätukea.

Sisällysluettelo

- Työeläkejärjestelmä Suomessa 4
- Vastuullinen sijoittaminen 5
- Veronmaksu osana vastuullista sijoittamista 6
- Suomalaisten työeläkelaitosten veroparatiisisijoitukset 9
- Suosituksia vastuullisuuden edistämiseksi 13

Työeläkejärjestelmä Suomessa

SUOMALAISTEN ELÄKETURVA KOOSTUU ansiotyön perusteella kertyvästä työeläkkeestä ja kaikille vähimmäisturvan takaavista kansaneläkkeestä ja takuueläkkeestä. Nämä varmistavat toimeentulon vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheenhuoltajan kuoleman varalta.

Suomessa työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteisen työeläketurvan hoitaminen ja hallinto on hajautettu usealle laitokselle ja rahastolle. Yksityisellä sektorilla työeläkkeitä hoitaa kuusi työeläkeyhtiötä: Eläkeosakevakuutusyhtiö Veritas, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma ja Vakuutusosakeyhtiö Pensions-Alandia. Julkisten alojen työntekijöiden eli kunnan, valtion ja kirkon työntekijöiden työeläkkeitä hallinnoivat Keva, Valtion Eläkerahasto ja Kirkon keskusrahaston eläkerahasto. Työeläkelaitoksilla on yhteinen edunvalvontajärjestö Tela ry.

Työeläkkeet rahoitetaan pääasiassa työnantajien, työntekijöiden ja yrittäjien maksamilla työeläkemaksuilla, maksuista kertyneillä eläkevaroilla ja niistä saaduilla sijoitustuotoilla. Työeläkejärjestelmä on siis osittain rahastoiva. Yksityisellä puolella kerätyistä eläkevaroista noin kolme neljäsosaa käytetään vuosittain suoraan eläkkeiden maksuun ja jäljelle jäävä neljäsosa sijoitetaan rahoitusmarkkinoille.

Kansainvälisesti vertailtuna suomalaiset eläkelaitokset ovat merkittäviä sijoittajia ja toimijoita rahoitussektorilla. Työeläkevarojen yhteenlaskettu sijoituskanta eli rahastoitujen varojen määrä oli vuoden 2013 lopussa 162,2 miljardia euroa. Eläkevaroja sijoitetaan erilaisiin omaisuuslajeihin, lähinnä osakkeisiin, korkoihin ja kiinteistöihin. Vaikka työeläkelaitokset voisivat itsekin hoitaa sijoittamisen, suurin osa sijoittamisesta on annettu ulkopuolisten varainhoitajien ja sijoitusrahastoja hallinnoivien yhtiöiden tehtäväksi.

Vastuullinen sijoittaminen

KUN PUHUTAAN YRITYSTEN YHTEISKUNTAVASTUUSTA, tavoitteena on laajentaa käsitystä yritysten toiminnan vaikutuksista siten, että huomioon otetaan muidenkin kuin yrityksen omistajien näkökulma. Muun muassa työpaikkojen säilyminen, vastuullinen veronmaksu ja yhteiskunnan hyvinvoinnin ylläpito ovat kaikki yritysten yhteiskuntavastuun osia. Yhteiskuntavastuun kantaminen hyödyttää lopulta myös yritystä itseään, sillä se vahvistaa yritysten välistä luottamusta, parantaa yritysten mainetta, lisää yleistä hyvinvointia ja tekee yritysten toimintaympäristöstä vakaamman.

Koska lakisäateistä työeläketurvaa hoitavien työeläkelaitosten tehtävänä on palvella laajasti kansalaisten hyvinvointia, niiden tulisi olla yhteiskuntavastuun edelläkävijöitä. Vastuulliseen toimintaan kuuluu varojen vastuullinen käyttö ja toiminnan avoimuus.

Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa vastuuta sijoitusten tuottavuuden lisäksi myös siitä, miten tuotot saavutetaan. Vastuullinen sijoittaja ottaa sijoituskohteen valinnassa huomioon paitsi kohdeyrityksen tuloslaskelman ja taseen myös sen ympäristövaikutukset, sosiaalisen vastuullisuuden ja hallintotavan. Vastuullinen sijoittaja pyrkii myös itse aktiivisesti vaikuttamaan niiden yritysten toimintaan, joihin se on sijoittanut.

Vastuullinen sijoittaminen on eri asia kuin eettinen sijoittaminen. Eettisessä sijoittamisessa sijoituskohteet valitaan ensisijaisesti sijoittajan omien arvojen perusteella, joskus jopa tuottavuuden kustannuksella. Vastuullisessa sijoittamisessa tavoitteena on edelleen ennen kaikkea sijoittaa tuottavasti, mutta vastuullisella tavalla ja sijoitusvalintojen vaikutukset huomioiden. Vastuullisuus tukee sijoittamisen tuottavuustavoitteita, sillä se parantaa sijoittajan imagoa, vakauttaa tulovirtoja ja helpottaa riskien hallintaa.

Veronmaksu osana vastuullista sijoittamista

VASTUULLINEN VERONMAKSU tarkoittaa, että yritys- ja sijoitustoiminnan tuloista maksetaan verot sinne, missä tulot muodostava taloudellinen toiminta ja työ tosiasiallisesti tapahtuu. Veronmaksun tulee siis kuvastaa aidosti liiketoiminnallista aktiiviteettia ja arvonlisäystä. Vastuullisesti veronsa maksava yritys noudattaa verosuunnittelussaan verolakien kirjaimen lisäksi niiden henkeä, tarkoitusta ja tavoitteita. Sääntelyn porsaanreikiä ei tule hyödyntää näiden periaatteiden vastaisesti. Vastuullinen yritys hoitaa verovelvoitteensa vilpittömästi ja kertoo julkisesti keskeiset taloudelliset tunnuslukunsa, jotta verotuksen oikeellisuutta pystytään arvioimaan.

Työeläkelaitosten tulee huomioida vastuullinen veronmaksu sijoituksiinsa kahdella tavalla. Ensinnäkin niiden on varmistettava, että niiden sijoituskohteet ja -kumppanit toimivat vastuullisen veronmaksajan tavoin. Sijoitustoimintaan liittyvä huolellisuusvelvoite (due diligence) edellyttää, että sijoittaja varmistaa sijoitustensa kohteen todella toimivan kertomallaan tavalla. Huolellisuusvelvoitteen noudattamiseksi ja sijoitusten verovastuullisuuden turvaamiseksi työeläkelaitosten tulee varmistaa, että niiden sijoitusapuna käyttämät rahastot ja sijoituskohdeena olevat yritykset noudattavat verolakeja ja -sää-

döksiä vilpittömästi niiden tarkoituksen ja hengen mukaisesti ja vero-oikeuden mukaisuuden periaatteet huomioiden.

Toiseksi työeläkelaitosten itsensä on toimittava veronmaksun suhteen vastuullisesti. Verotuksellisen vastuullisuuden huomioiminen sijoitustoiminnassa muun muassa asettaa rajat sille, kuinka paljon työeläkesijoittaja voi harjoittaa verojen minimointiin tähtäävää verosuunnittelua.

Monimutkaisessa kansainvälisessä sijoitusympäristössä vastuullinen sijoittaminen voi olla haastavaa. Monipolviset ja mutkikkaat sijoitusketjut tekevät ketjun osien verovastuullisuuden valvomisen vaikeaksi. Eläkevarojen loppukohdetta ei välttämättä tunneta eikä verovelvollisuuden noudattamista pystytä varmistamaan. Vastuullisen sijoitustoiminnan kannalta parhaita olisivatkin mahdollisimman lyhyet ja yksinkertaiset sijoitusketjut.

Työeläkelaitosten edustajat ovat usein kiistäneet, että työeläkelaitokset voisivat tai että niiden tulisi edistää verovastuullisuutta. Heidän mukaansa tämä tehtävä kuuluu lainsäätäjille. Vastuu väistetään väittämällä, ettei veroparatiisien ulkopuolisia vastuullisia ja tuottavia sijoituskanavia ole riittävästi tarjolla, ja ettei suomalaisilla työeläkelaitoksilla oleriittävästi valtaa ja vaikutuskeinoja vastuullisuuden edistämiseksi. Lisäksi vastuulliseen sijoittamiseen sisältyvää vaatimusta luopua sijoittamisesta

Veroparatiisien aiheuttamat ongelmat

Perinteisesti veroparatiiseiksi kutsutaan maita tai alueita, joissa on alhainen tai olematon verotus, jotka kieltäytyvät kansainvälisestä verotietojen vaihdosta, joissa vallitsee tiukka pankkivalvonta ja jotka eivät edellytä alueellaan toimivilta yrityksiltä varsinaista tuotannollista toimintaa. Lisäksi veroedut ja poikkeukset on usein rääkälöity vain ulkomaisia yrityksiä varten.

Veroparatiisit tarjoavat vastuuttomille yrityksille väylän välttää veronmaksu niissä maissa, joissa ne tosiasiallisesti toimivat. Tällainen veroparatiisien hyödyntäminen ei ole valtioiden tai niiden kansalaisten etujen mukaista. Verovälttely vaikeuttaa yhteiskunnan toimintojen rahoittamista ja luo painetta korottaa tunnollisilta veronmaksajilta perittäviä veroja. Veroparatiisit vääristävät maailmantalouden toimintaa ja heikentävät pienten ja keskisuurten, kotimaiseen toimintaan keskittyvien yritysten asemaa markkinoilla suomalla kohtuuttoman kilpailuedun niille kansainvälisille suuryrityksille, joiden on mahdollista minimoida verokustannuksiaan veroparatiisien avulla. Veroparatiisisijoitukset ylläpitävät osaltaan veroparatiisitaloutta ja sen lieveilmiötä kuten korruptiota, veronkiertoa ja rikollista rahanpesua.

Erityisesti kehittyvät maat kärsivät veroparatiisitaloudesta. On arvioitu, että kehittyvistä maista vuotaa

tiettyihin kohteisiin, kuten veroparatiiseissa toimiviin yrityksiin, on pidetty kohtuuttomana, sillä se voisi merkitä suurtakin laskua sijoitusten tuottavuudessa.

Tosiasiasa keinoja verovastuulli-

Työeläkelaitosten tulisi olla yhteiskuntavastuun edelläkävijöitä

suuden edistämiseen on kuitenkin jo olemassa (ks. osio *Suosituksia vastuullisuuden edistämiseksi* s. 13). Merkittävänä sijoittajina eläkelaitokset olisivat lisäksi hyvässä asemassa toimimaan edelläkävijöinä noiden keinojen käyttöön ottamiseksi. Eläkelaitokset voivat edistää verovastuullisuutta paitsi omassa toiminnassaan, myös rahoittamiensa yritysten ja eläkevaroja sijoittavien rahastojen ja muiden ulkopuolisten varainhoitajien toiminnassa.

veroparatiisien kautta rikkaisiin maihin jopa yli 1 000 miljardia dollaria verottamatonta pääomaa joka vuosi. Tämä on huomattavasti enemmän kuin kansainvälinen virallinen kehitysapu, jota maksettiin kehitysmaille vuoden 2012 aikana 126 miljardia dollaria.

Kattavaa selvitystä siitä, paljonko Suomelta jää verovälttelyn vuoksi saamatta verotuloja, ei ole tehty. On kuitenkin arvioitu, että Suomesta karkaa veroparatiiseihin vuosittain 320 miljoonaa euroa pelkästään yritysten siirtohinnoittelun väärinkäytön vuoksi, vähintään 300 miljoonaa euroa sijoitusten omistajuuden selvittämistä vaikeuttavan hallintarekisteröinnin takia ja 300 miljoonaa euroa konsernien sisäisten lainajärjestelyjen seurauksena.

Sijoittajalle veroparatiisien käyttö on riskialtista. Veroparatiisit tekevät yritystoiminnan tulosten manipuloinnista helppoa ja rohkaisevat siten vastuuttomuuteen ja riskinottoon. Veroparatiisikytkökset voivat mustata sijoittajan maineen ja altistaa oikeudellisille ja taloudellisille riskeille.

Suomalaisten eläkkeensaajien etujen mukaista on, että valtioiden välisen verokilpailun kiihtyminen ja verotulojen pakeneminen veroparatiiseihin pyritään estämään. Verotuloilla ylläpidetään yhteiskunnan rakenteita ja palveluita. Verotuloilla tuotetaan yritysten käyttöön koulutettua työvoimaa, edistetään työllisyyttä ja vahvistetaan kestävää työeläkejärjestelmää.

Suomalaisten työeläkelaitosten veroparatiisisijoitukset

SUOMALAISILLA LAKISÄÄTEISTÄ TYÖELÄKETURVAA hoitavilla työeläkelaitoksilla on veroparatiisien kautta tehtyjä työeläkesijoituksia vähintään 37 miljardin euron arvosta. Työeläkelaitoksesta riippuen veroparatiisirahastot muodostavat 60–70 prosentin osuuden laitoksen rahastosijoitussalkusta. Eniten rahastosijoituksia on tehty Luxemburgiin, Irlantiin ja Caymansaarille. Lisäksi veroparatiisisijoituksia on tehty muun muassa Bermudaan, Guernseyhin, Brittiläisille Neitsytsaarille, Jerseyhin ja Bahamalla.

Veroparatiisien käyttöä puolustellaan kansainvälisellä käytännöllä ja verotehokkuudella. Tällaiset argumentit sivuuttavat sen, etteivät veroparatiisit täytä hyvän verohallinnon vähimmäisvaatimuksia. Ne ylläpitävät haitallista verokilpailua ja luovat edellytykset myös aggressiiviselle verosuunnittelulle ja laittomalle veronkierrolle. Vastuuttomasti toimivat kansainväliset yritykset ja sijoitusrahastoja hallinnoivat yhtiöt hyödyntävät näitä mahdollisuuksia yleisesti.

Työeläkelaitokset eivät valitettavasti vielä näe veroparatiisijoituksia riskinä sijoittamisen vastuullisuuden kannalta. Ne eivät aseta veroparatiisijoituksille mitään erityisiä lisäehtoja, joilla veronmaksun vastuullisuus pyrittäisiin varmistamaan. Veronmaksun vastuullisuuteen liittyviä ehtoja on asetettu omistajapolitiikan periaatteissa vain välillisesti ja viittauksenomaisesti.

Veroparatiisit eivät täytä hyvän verohallinnon vähimmäisvaatimuksia

Varma on työeläkelaitoksista ainoa, joka on tehnyt selkeän linjauksen veronmaksun vastuullisuudesta osana vastuullisen sijoittamisen periaatteitaan. Periaatteista on kuitenkin pitkä matka käytäntöön. Myös Varmalla on sijoituksia veroparatiiseja hyödyntävissä yrityksissä.

Kaksi eläkelaitosta, Ilmarinen ja Varma, ovat julkisesti linjanneet tekevänsä sijoituksia ainoastaan sellaisiin valtioihin, joissa viranomaiset saavat halutessaan lisätietoja yrityksistä. Veroparatiisijoitusten ongelmiin puuttumiseksi linjauksen merkitys on kuitenkin vielä vähäinen, sillä veroparatiiseilla on korkea salaisuusaste ja tietoja on pyynnöstä huolimatta käytännössä erittäin vaikea saada.

Veroja vältteleviä yrityksiä, joihin työeläkelaitokset ovat sijoittaneet

Sijoitusketjujen monimutkaisuuden vuoksi kaikkia haitallisia veroparatiisikytköksiä on vaikea todentaa. Työeläkelaitokset ovat kuitenkin tehneet suoria sijoituksia myös sellaisiin yrityksiin, joiden tiedetään välttelevän verojen maksamista aggressiivisen verosuunnittelun keinoin.

Kahvilaketju Starbucks käyttää ahkerasti erilaisia verovälttelyn keinoja. Yritys siirtää omaisuuttaan rojalteina Alankomaissa sijaitsevalle tytäryhtiölleen, ostaa kahvia Sveitsin kautta ja lainoittaa itse itseään korkean koron lainoilla, joilla tulos ja siten myös maksettavien verojen määrä saadaan keinoitekoisen alhaisiksi. Etera on sijoittanut Starbucksiin vuonna 2013 yhteensä 6,4 miljoonaa euroa.

SABMiller on maailman toiseksi suurin panimo ja omistaa muun muassa Miller-, Castle- ja Peroni-olutmerkit. SABMillerillä on 65 veroparatiiseissa sijaitsevaa tytäryhtiötä, joiden avulla se välttelee verojen maksamista tuotantomaihinsa Afrikassa. Brittiläinen kansalaisjärjestö ActionAid on arvioinut, että SABMiller jättää vuosittain maksamatta noin 24 miljoonaa euroa sille kuuluvia veroja. Vuonna 2013 Ilmarisella oli SABMillerissä sijoituksia 31 miljoonan euron, Kevalla 10,6 miljoonan euron ja Varmalla 7,4 miljoonan euron arvosta.

Suurten terveysalan yritysten **Mehiläisen**, **Terveystalon** ja **Attendon** on osoitettu laajalti vältelleen veroja Suomessa. Yritysten siirryttyä suurten kansainvälisten pääomasijoittajien omistukseen niiden tulokset ja siten myös niiden maksamien verojen määrä on laskettu konsernien sisäisten rahoitusjärjestelyjen avulla hyvin alhaisiksi. Niin Varmalla, Ilmarisella kuin Kevallakin on sijoituksia terveysalan yrityksiä omistavissa kansainvälisissä rahastoissa. Erityisen vastuutomaksi näiden yritysten verovälteilyn tekee se, että niiden toimintaa tuetaan julkisin varoin.

Metsäyhtiö **Stora Enso** on kansainvälinen sellun tuottaja ja myyjä. Konserni käyttää muun muassa Alankomaissa ja Brittiläisillä Neitsytsaarilla sijaitsevia pöytälaatikkoyhtiöitä välttyäkseen maksamasta veroja niihin maihin, joissa sillä on toimintaa. Vuonna 2013 Varmalla oli 114 miljoonan euron, Ilmarisella 56,2 miljoonan euron, Valtion Eläkerahastolla 38,7 miljoonan euron, Kevalla 29,8 miljoona euron ja Veritaksella 11,0 miljoonan euron arvosta sijoituksia Stora Ensossa.

Piero Fissore/Flickr Creative Commons

World Development Movement

Stethoscopes/Wikimedia Commons

Shelley Bernstein/Flickr Creative Commons

Työeläkesijoitusten vastuullisuutta vaikea todentaa

Veronmaksun globaalia vastuullisuutta ei valvo Suomessa mikään viranomainen. Työeläkelaitokset raportoivat toiminnastaan Finanssivalvonnalle ja verohallinnolle. Finanssivalvonta valvoo kuitenkin vain sijoittajien vakavaraisuutta ja sijoituksiin liittyvää riskienhallintaa. Verottaja puolestaan on kiinnostunut vain Suomeen maksetuista veroista. Kumpikaan ei seuraa, missä määrin työeläkelaitosten tulokset perustuvat veroparatiisien käyttöön ja maksetaanko veroja asianmukainen määrä myös sijoitusten ja sijoituksilla tuetun yritystoiminnan kohdevaltioissa.

Veroparatiisien käytön todentamista vaikeuttaa lisäksi välillisen sijoittamisen lisääntyminen. Sijoitusten omistusketjut ovat pidentyneet ja monimutkaistuneet, ja niissä voi olla hyvinkin monta osapuolta. Erityisesti suojarahastot (hedge funds) voivat olla ongelmallisia, koska ne toimivat usein läpinäkymättömästi ja veroparatiiseista käsin. Kansainvälisten pääomasijoitusrahastojen tiedetään myös hyödyntäneen veroparatiiseja usein hyvinkin aggressiiviseen verosuunnitteluun ja sijoitustensa tuottavuuden kasvattamiseen kyseenalaisin keinoin.

Veronmaksun globaalia vastuullisuutta ei valvo Suomessa mikään viranomainen.

Suosituksia vastuullisuuden edistämiseksi

KAIKKI TYÖSSÄKÄYVÄT KANSALAISET maksavat työelä-maksua. On kaikkien etu, että kerätyllä varallisuudella tuetaan vastuullista yritystoimintaa. Eläkemaksuilla ei tule tukea vastuutonta verovälttelyä, joka nakertaa hyvinvointia sekä kotimaassa että maailmanlaajuisesti.

- Työeläkelaitosten tulee sitoutua vastuullisen veronmaksun periaatteisiin kirjaamalla ne osaksi julkisia vastuullisuuslinjauksiaan ja omistajapolitiikan periaatteitaan. Eläkesijoituksia voidaan tehdä samaan aikaan sekä tuottavasti ja turvaavasti että vastuullisesti.
- Työeläkelaitosten on alettava ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon, missä määrin niiden sijoituskohteet ja sijoittamisessa käytetyt rahastot hyödyntävät veroparatiiseja aggressiiviseen verosuunnitteluun ja verojen minimointiin. Eläkesijoittajien tulee kaikin käytettävissä olevin keinoin huolehtia siitä, että niiden sijoituskohteena olevat yritykset maksavat veronsa vastuullisesti toimintamaissaan. Keinoitekoisia järjestelyjä tulosten vääristämiseksi ja verojen välttämiseksi ei voi hyväksyä.
- Työeläkelaitosten tulee miettiä, voivatko ne saavuttaa tuottoja muuten kuin veroparatiiseja hyödyntämällä. Mikäli sijoituksia veroparatiiseissa sijaitseviin rahastoihin ja yrityksiin tehdään, sijoitusten ehdoiksi tulee asettaa vastuullinen veronmaksu ja taloudellisen toiminnan läpinäkyvyys. Toiminnan läpinäkyvyyteen kuuluvat esimerkiksi maakoh-tainen raportointi ja omistustietojen saatavuus.

Sijoitusten ehdoiksi tulee asettaa vastuullinen veronmaksu ja taloudellisen toiminnan läpinäkyvyys

- Päätäjien tulisi osaltaan ajaa verovastuullisuutta edistäviä toimia ja sääntelyä. Kansainvälisesti toimivilta suuryrityksiltä on edellytettävä maakohtaista raportointia, yritysten todellisia omistajia koskevien tietojen julkisuus on taattava, ja on otettava käyttöön monenkeskinen automaattinen tiedonvaihto veroviranomaisten välillä.
- Kansalaiset voivat antaa palautetta sekä työeläkelaitoksille että päätäjille ja vaatia molemmilta voimakkaampia toimia yritysten verovastuun edistämiseksi.

Uudistuksia verovälttelyn lopettamiseksi

MAAKOHTAINEN RAPORTOINTI

Konsernin muotoon organisoituneet suuret monikansalliset yritykset pystyvät tytäryhtiöidensä avulla vähentämään verotaakkaansa. Yksi käytetyimmistä verokulujen vähentämisen keinoista on vääristellä tytäryhtiöiden välisessä kaupassa käytettyjä osto- ja myyntihintoja. Konsernin sisäisessä kaupankäynnissä on lakien mukaan noudatettava markkinaehtoperiaatetta, joka edellyttää, että tuotteita ja palveluita kaupataan tytäryhtiöiden välillä samaan hintaan kuin konsernin ulkopuolisten yritysten kanssa. Sen varmistaminen, että markkinaehtoperiaatetta noudatetaan, vaatisi kuitenkin yrityksiltä suurempaa avoimuutta. Yritysten tulisi julkistaa tiedot maksamistaan veroista ja palkoista, voitoistaan, liikevaihdostaan, konsernin sisäisistä rahoitusjärjestelyistä sekä työntekijöiden määrästä kaikissa niissä maissa, joissa ne toimivat. Ilman maakohtaista raportointia ei voida varmistaa, että konsernin sisällä todella toimitaan ilmoitetulla tavalla.

AUTOMAATTINEN MONENKESKINEN TIEDONVAIHTO

Veroparatiisivaltioiden harjoittama salailu ja niiden haluttomuus tehdä yhteistyötä muiden maiden viranomaisten kanssa tekevät mahdolliseksi yritysten toiminnan ja tulojen piilottamisen verottajalta. Viranomaiset saavat pyytämänsä tiedot yleensä viiveellä, jos lainkaan. Automaattinen tiedonvaihto velvoittaisi valtiot jakamaan toisilleen automaattisesti tiedon siitä, paljonko yrityksillä on kussakin maassa toimimisesta kertyneitä tuloja. Monenkeskisyys varmistaisi myös sen, että kaikilla osapuolilla on yhtäläinen pääsy samoihin verotusta koskeviin tietoihin. Tämä tekisi mahdolliseksi tulojen verottamisen asianmukaisesti ja oikeudenmukaisesti.

TOSIASIALLISTEN OMISTAJIEN JULKISUUS

Tosiasiallisten omistajien piilottaminen mahdollistaa varallisuuden kätkemisen, rahanpesun, korruption ja verojen välttelyn. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi omistussuhteiden selvittämistä tulee kaikin tavoin pyrkiä helpottamaan. On luotava julkiseen viranomaisrekisteriin perustuva järjestelmä, josta yritysten edunsaajat ja omistussuhteet voi selvittää. Omistusten piilottamista helpottavaa hallintarekisteröintiä tulee rajoittaa.

Attac ry
attac@attac.fi
Hämeentie 48
00500 Helsinki
www.attac.fi

Finnwatch ry
info@finnwatch.org
Pääskylänrinne 7 B 62
00550 Helsinki
www.finnwatch.org